

Vergaderjaar 2019–2020

28 345

Aanpak huiselijk geweld

Nr. 229

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 maart 2020

Op 31 januari 2020 heeft uw Kamer verzocht om een reactie op het rapport van het Verwey-Jonker Instituut «Ups en downs tijdelijk huisverbod binnen de G4» voorafgaand aan het AO over huiselijk geweld en kindermishandeling dat gepland staat op 19 maart 2020. Bij deze voldoe ik aan uw verzoek. In deze brief licht ik kort de achtergrond en uitkomsten van het onderzoek toe en reageer ik vervolgens op het onderzoek. Bijgevoegd vindt u het volledige rapport¹.

Achtergrond en uitkomst onderzoek

In 2009 trad de Wet tijdelijk huisverbod in werking (hierna de Wet). Het huisverbod is een bestuursrechtelijke veiligheidsmaatregel, waarmee de burgemeester in gevallen van «een ernstig en onmiddellijk gevaar» de veroorzaker van dit gevaar tijdelijk uit huis kan plaatsen. Deze bevoegdheid geeft de burgemeester de mogelijkheid om in te grijpen bij gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, waar strafrechtelijke vervolging niet mogelijk of moeilijk blijkt.² In de eerste jaren na de invoering van de Wet nam het aantal opgelegde huisverboden toe in de G4 (Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Amsterdam). In de jaren na 2013 nam dit aantal af.

De G4 heeft het Verwey-Jonker Instituut onderzoek laten doen naar de oorzaken van de daling van het aantal huisverboden in hun gemeenten en de belangrijkste voorwaarden voor een optimale inzet van het tijdelijk huisverbod. Hiervoor zijn een literatuurscan en een deskresearch gedaan. Tot slot is er een verdieping gedaan door middel van interviews en een werkconferentie.

Op basis van de interviews noemen de onderzoekers als verklaringen voor de afname van het aantal huisverboden in de G4 de reorganisatie van de

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Kamerstuk 30 657, nr. 3, p. 3.

politie en de vorming van Veilig Thuis. Door deze ontwikkelingen is kennis verloren gegaan en moest een nieuwe werkwijze gevonden worden. Deze conclusie wordt ondersteund door de bevinding dat sinds 2017 ook weer sprake is van een (lichte) stijging, die zich in de jaren daarna doorzet.

Daarnaast adresseren de onderzoekers een aantal knelpunten die het optimaal inzetten van het huisverbod bemoeilijken. Zo worden de mogelijkheden om een huisverbod voorafgaand aan een crisis in te zetten nog onvoldoende benut, terwijl dit de bedoeling van de Wet was en blijft. Dit komt doordat professionals niet altijd weten dat een huisverbod ook zonder crisis kan worden ingezet. Als belangrijke voorwaarde om het huisverbod optimaal in te zetten, wordt daarom -naast kennis van huiselijk geweld en kindermishandeling en het huisverbod – het belang van een gezamenlijke visie van alle bij het opleggen van een huisverbod betrokken partijen genoemd. Andere genoemde knelpunten zijn: gebrek aan capaciteit, terughoudendheid met het delen van informatie en wachtlijsten voor hulp.

Tot slot wordt geconstateerd dat lokaal aandacht voor huiselijk geweld en kindermishandeling, een initiatiefrijke burgemeester en een lokaal kennisknooppunt voor het huisverbod een positieve invloed hebben op de inzet van het huisverbod.

Reactie op het onderzoek

Het is goed dat dit onderzoek is uitgevoerd in de G4. Het huisverbod is één van de instrumenten voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het huisverbod biedt de mogelijkheid om snel bescherming voor het slachtoffer te organiseren en tegelijkertijd snel hulp in het gezin op gang te brengen.

De inzichten die dit onderzoek oplevert helpen om het huisverbod beter in te zetten. Ik ondersteun de betrokken partijen hierbij. In dit kader heb ik vanuit het programma «Geweld hoort nergens thuis» gemeenten, politie, justitie, Veilig Thuis en de hulpverlening bij elkaar gebracht. Genoemde partijen gaan met ondersteuning vanuit het programma de komende periode werken aan onder meer de knelpunten rondom kennis bij professionals en vorming van een gemeenschappelijk visie.³ Ik monitor de voortgang en zal u hierover informeren in de voortgangsrapportages van «Geweld hoort nergens thuis».

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker

³ Van Arum en Vögtlander, Civil Care: Gefaseerde ketenzorg: Eerst samenwerken voor veiligheid, daarna samenwerken voor risicogestuurde zorg, zie verder: https://vng.nl/files/vng/201605_visiedocument_gefaseerde_ketensamenwerkingvogtlander_van_arum_0.pdf